

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

*Біленко Марина Олександрівна,
студентка*

Науковий керівник: Глушко А.Д., к.е.н., доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

У контексті зростання фінансових ризиків, воєнного стану та трансформації регуляторного середовища [1] питання забезпечення фінансової безпеки банківського сектору України набуває критичного значення. Стійкість банківської системи є фундаментом економічної стабільності, а її здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам – запорукою ефективного функціонування сектору фінансового посередництва [2]. Фінансова безпека банківського сектору – це рівень фінансової стійкості банківських установ країни, що дає змогу забезпечити ефективність функціонування банківської системи країни та захист від зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих чинників незалежно від умов її функціонування [3, 4].

Концепція фінансової безпеки спрямована на виявлення та усунення проблем та загроз, що перешкоджають забезпеченню цінової та фінансової стабільності, що в наслідок гальмує проведення структурних реформ у національній економіці. Створення дієвої системи фінансової безпеки передбачає чітке визначення джерел потенційних загроз [5, 6]. Банківські установи є основними фінансовими посередниками на фінансовому ринку та найбільш капіталізованим його сегментом [7]. В даному розрізі, важливість фінансової безпеки банківського сектору є беззаперечною і тісно корелює зі станом та безпекою всього банківського сектору економіки України.

У межах статистичного оцінювання рівня фінансової безпеки банківського сектору України часто застосовується індикаторний підхід, що ґрунтується на формуванні системи кількісних показників та їх подальшій інтеграції в узагальнюючу оцінку. Згідно з підходом, запропонованим Демченко О. П. [8], оцінювання рівня фінансової безпеки банківського сектору ґрунтується на індикаторному методі, що передбачає формування системи показників, їх нормування та подальшу інтеграцію в узагальнений індикатор. Автором сформовано систему із семи індикаторів, що відображають ключові аспекти фінансової стійкості та ризиків сектору. В сучасних умовах одним із найбільш критичних параметрів безпеки є частка простроченої заборгованості. Підвищення її рівня свідчить про суттєву загрозу якості активів та зростання кредитного ризику.

Застосування статистичних методів оцінки фінансової стійкості банківських установ є надзвичайно важливим, оскільки вони є не просто інструментами аналізу, а й ефективним засобом нагляду за банківською системою. Оцінка стійкості має вирішальне значення для підтримки стабільності фінансового сектору та захисту інтересів вкладників і кредиторів [9]. Ключовим практичним внеском роботи є представлення статистичних моделей раннього попередження неплатоспроможності банків, які використовують багатофакторний аналіз фінансових показників [10] для прогнозування ймовірності дефолту чи кризи банку заздалегідь.

Індикатори фінансової безпеки сигналізують про виникнення проблемних ситуацій та диспропорцій розвитку. Фундаментальність та масштабність проблеми вимагають

формування інформаційно-аналітичної бази для моніторингу показників фінансової безпеки [11].

Статистичні методи відіграють ключову роль у забезпеченні фінансової безпеки банківського сектору, оскільки дозволяють об'єктивно оцінювати стан системи, виявляти приховані тенденції та структуру ризиків, а також формувати науково обґрунтовані прогнози. Їх застосування забезпечує підвищення точності управлінських рішень, сприяє формуванню прозорості системи моніторингу та створює передумови для своєчасного реагування на потенційні загрози [12]. Отже, статистичний інструментарій є невід'ємною основою розроблення ефективних заходів із зміцнення фінансової стабільності та стійкості банківської системи України.

Література

1. Hlushko, A. D., Pantas, V. V., Babenko, S. R. (2022). Information policy in the system of ensuring the financial security of the state. *Electronic scientific professional publication "Effective Economy."* No. 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.95>
2. Onyshchenko S., Maslii O., Hlusko A., Yanko A., Cherviak A. Social and economic security: threats and strengthening targets : monograph. Warszawa : E-Sciece space, 2023 p. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/15373>
3. Yelisyeyeva, O. K. (2018). Statistical Modeling of the Financial Security in Ukraine. *Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit*, (1-2), 10-18. <https://doi.org/10.31767/nasoa.1-2.2018.01>
4. Yehorycheva, S., Hlushko, A., & Khudolii, Y. (2023). Issue of Ukrainian financial sector information security. *Development Management*, 22(4), 45-52. <https://doi.org/10.57111/devt/4.2023.45>
5. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A., Sabelnikova P. Assessment of information protection level against unauthorized access. *ScienceRise*, 2, Tallinn, Estonia, 2023, pp. 36–44. <http://doi.org/10.21303/2313-8416.2023.003211>
6. Маслій О., Галушка Р. Ієрархічний аналіз ризиків і загроз економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2025. №. 198. С. 69-75. <https://doi.org/10.30838/EP.198.69-75>
7. Hlushko, A. & Khudolii, Yu. Financial technologies as a factor in the innovative development of the banking system. Chapters of Monographs, in: "Intellectual capital is the foundation of innovative development '2025'", Monographic series «European Science». Karlsruhe, Germany, ScientificWorld-NetAkhatAV, March, 2025, Book 38, Part 3, pages 19–27. <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2025-38-03>
8. Демченко О. П. Оцінка банківського сектору України. *Економіка та суспільство*. №27. 2021. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-46>
9. Худолій, Ю., & Глушко, А. (2025). Статистичні методи в системі оцінювання фінансової стійкості банківських установ. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*, (7-8). <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.7-8.09>
10. Onyshchenko S.V., Glushko A.D. Additive deterministic models of enterprises activity financial results factor analysis. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.*, 15 трав. 2019 р. Полтава: Пусан АФ, 2019. Ч. 1. С. 30-32.
11. Захожай, В. Б. (2024). Застосування статистичних методів для оцінки фінансової стійкості банківських установ в умовах економічної нестабільності. *Академічні візії*, (35). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1345>.

12. Глушко А.Д. Інструментарій статистичного аналізу в системі оцінювання вартості бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 76. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-12>.

13. Onyshchenko S., Maslii O., Maksymenko A. Financial security hazards of Ukraine: identification and systematization. *Economics & Regions*. 2019. №2 (73). P. 72-80.

14. Маслій О.А. Методичні засади ідентифікації загроз економічній безпеці держави. *Економіка і регіон*. 2017. №6 (67). С. 28–34. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/3588>

15. Кудінова А.О., Маслій О.А., Буряк А.А. Формалізація ризиків і загроз економічній безпеці України в умовах цифровізації. *Управління змінами та інновації*. 2024. № 12. С. 25–31. DOI <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-12-4>